

A bolt

- Mást se hallok, csak hogy az üzlet, meg az üzlet, és néha még azért az üzlet is szóba kerül...

- Ne bolondozz, fiam. Abból élünk- morogta a reggelizőasztal mellől a rezzenéstelen újság.

- Nem apám. Abból ugyan nem. Pénzt, azt keresünk, de élni már régen nem élünk.

- Ugyanmár, dolgozni csak kell- jött ismét az újság rejtekéből.

- Kell. De néha az égre nézni, nyári eső kopogását, szél susogását is hallgatni kell.

- Ühümm- rezgett az újság.

- Arra gondoltam, elmennék.

- Rendben, menj csak- zizegték a lapok- És hány óra tájban érkezel vissza?

- Nem érkezem vissza.

Erre már kibukkant az újság- erődből egy nagy pápaszem és egy fáradtan csüngő bajusz.

- Pardon. Úgy értettem, azt mondod, „nem”...

- Nem.- biccentett a fiú.

- És az üzlet? Egyedül nem boldogulok...

- A helyemre felvehet bárkit.

- Na de a család?...

- Anyám rég elveszett valahol az alagsorban a számadás- útvesztők között, Tata meg... a szívében egy ósdi pénztárgép kattogása adja az ütemet- ha számokban nem jelentkezik az eltűnésem, sosem veszik majd észre.

- Gúnyolódj csak. De majd rájössz, hogy pénz nélkül nem megy. Mert ugye, munka híján nem pénzelhetlek, finom úri szokásaid pedig levetkezni te már nem tudod.

A fiú bólintott. Nem is várt mást. Amikor kilépett a szobából, még látta, hogy az újság zavartalan emelkedik eredeti helyére. Ahogy kattant mögötte a zár, arra gondolt, így kattoghat most apja lelke mélyén a nagy kalkulus, összemérve távozásával járó veszteségek és nyereségek arányát.

Titokban azért remélt legalább egy kérdést távozása helyéről, céljáról, de ha nem, hát nem. Sosem volt több apjának egy szorzótényezőnél, mindegy hát, marad- e, vagy kiesik a nagy egyenletből.

Idegenként haladt az ismerős utcákon, mintha minden ablakszem kileste volna az ő kis titkát és egyszerre számkivetetté vedlett. Nem volt többé helye az urak és hölgyek között, nem a tarka forgatagban, látni vágyott az életet, a világot, mert ez itt már fojtogatta, minden lépésénél mélyen a porba húzta.

Valami nagyot akart még életében cselekedni, különlegessé, fontossá válni, nem egy öreg bolt börtönfalai közt megpenészedni, mint valami otffejtett, savanyú kenyérdarab. Látta jól, hogyan vették el a csilingelő, fénylő érmék apja, s nagyapja szemevilágát is, érezte a sarkokban kaparászó, suttogó, lelkébe kúszó árnyékokat- és nem kért belőlük. Mit is? Mit is árulnak a boltban? Árulnak papirorost, cukrot, jóféle borokat- és még árulják... Apró adagokban árulják saját boldogságuk, lelkük egyetlen üdvösségét...

Ahogy elhagyta a várost, a vállát szorongató nehéz kezek lehulltak, elmaradtak az út porában. Végre fel tudta emelni a fejét, megnézhetette magának a rég nem látott felhőket, bolti félhomályhoz szokott vaksi szemei pislogva itták a nyár végi fényeket.

Csillogó madarak szálltak magasan a feje felett, sárguló levelekkel játszott lábai előtt a langyos szellő. Késő estig bandukolt, a kezdetek szilaj léptei álmos

poroszkálásba szelődültek, és az éjfélkor kelő hold egy erdőszéli vén fa tövén, szenderegve találta a fiút.

Napokig bolyongott így, nem tudott betelni a mezők édes zsongásával, az elcsent gyümölcsök fanyar izgalmával. Bőrig ázott, pirosra fújták arcát a hirtelen kedvű őszi szelek, s ilyenkor érezte, most még vissza lehetne fordulni, vissza a megszokott egykedvűségbe, de valahogy mindig csábítóbb volt a patakcsobogás vagy a mély erdők hallgatag mohaillesége.

Végül csak megállapodott egy távoli kisfaluban, ahol egy öreg juhász fogadta fel. Úrifiúnak csúfolták, de nem bánta. Nevetségesen kicsi bért kapott, de nem kevesellte. Esténként már a feje búbja is fáradt volt, és fagy marcangolta, vagy éppen nap égette háta alatt darázsfészeknek tetszett a legpuhább nyoszolya is, mégis csendes vizekre vitték az álmok, mégis mennyei muzsika volt a reggeli kakasszó. És ahogy barnult a bőre és egyre kopott kényes gúnyája, úgy gyógyultak az egykori óracsőrgéses ébredések metszette sebek, úgy űzte messzebb a hajnali csend a bensőjébe ivódott zajos, városi napokat.

Egy nap aztán világra segítette élete első, gyapjas kis báránkját, s tudta már, hogy jó helyre érkezett-életét végleg madárdalra cserélte, eső utáni szivárványra, s nádasok ködére váltotta.

Az emlékké szelődült boltban soha a legfinomabb kelmének sem volt olyan selymes a tapintása, mint a kicsi jószág bundája, soha egyetlen tintásüvegben sem láthatta azt a végtelen kéket, mint a remegő térdeken érkező új élet szemében. És soha, de soha, a valaha elért legnagyobb nyereség sem okozta azt a furcsa, meleg bizsergést a szívében, mint az az egyszerű csoda, ahogy a kisbárány bizonytalanul kutató orra meglelte anyja hasa alatt az élet forrását.

- Ejnye már- morogta az öreg juhász- Ne sirasd el a jószágot, hisz csak most született szegényke...

Ekkor vette csak észre az arcán végigfutó, forró könnycseppeket- de nem törölte le. Az apja előtt talán megtette volna, de nem itt. Itt biztonságban volt a szalma örök illata, az akol időtlen csöndje és a vén juhász vigyázó szemei előtt.

Aztán eljött az idő, amikor ezek a vigyázó szemek nem őrködtek többé, s a vén juhász illőbb tájakon fogott az égi báránycsordák terelgetésébe- de a fiú addigra már férfivé erősödött, s a földi nyáj nem maradt magára.

Egy téltől búcsúzó, tavaszi alkonyon újra a régi életével gondolt, kicsit még fájt a múlt, a sosem gyógyuló sebek.

Aztán megállt előtte a porban két barna kis láb, foszlott köténykében és egy varázslatos hangocska szólította meg.

- Apuka, ellik a Fodros. Anyuka érted küldött...

Bármi fájt is egykor, ezek a szavak mindenre balzsamos ír voltak, mint tél után ez első nyitnikék, mint aszály után az enyhet hozó záporosó.

- Megyek kincsem. Máris megyek...

Rendben ment minden, a maga megszokott útján, megint bővült eggyel a nyáj, elöntötte az ismerős öröm.

Ám ahogy felállt, ölében az újszülöttel, a távolban ismerős alakot pillantott meg a pusztá csendesedő délibábjai közt.

Hirtelen nem mozdult a lába, szíve verni sem mert, csak állt ott és nézte, nézte az érkezőt.

- Jónapot- köszönt amaz- A fiamat keresem...

Milyen régi szavak. Egykor uralkodtak rajta, de most... Az erejük elveszett, már mást jelentenek.

- Apám, én vagyok az!

A nagy bajusz megremegett, a pápaszem elhomályosult.

- Te? Szent Ég! Mint valami csavargó, vagy koldus! Számítottam ilyesféle látványra, de ez... Nézd csak: a bolt virágzóbb, mint valaha. Tengerek pénzt hoz- hagyd oda ezt a nyomort, s fényesen élhetsz megint! Ékszered, kincsed lehet, amennyit csak megkívánsz...

- Apám, hadd mutassak valamit.

Előhúzta piruló feleségét s a szoknyájába csimpaszkodó kisleányt.

Ez itt az én ékszerem, s ott mellette a kincsem. Lásd, most is gazdag ember vagyok.

Az apa elfehéredett.

- Bolondokat beszélsz! Hisz még cipőtök sincs!

- De bizony van. Csakhát megvan a cipőnek is a maga ideje.

Az apa szavakat, érveket keresett, de nem talált. Ő a homályban, faltól falig élt, neki már nem jelentett semmit a szabadság. Ő csak búzló trágyadombot látott, füledt aklokat, visongó madarak és bosszantó bogárfelhők lepte levegőjét.

- Itt akarsz élni? Ezen az elátkozott helyen?

A fiú végignézett birodalmán, a vetést hízaló trágyán, a lüktető életet rejtő aklokon, a levegőt szelő, trillázó madarak és fénylő rajokba verődött zöldarany bogárcák seregein és mosolyogva biccentett.

- A bőröd mint a kéreg, a ruhád csupa rongy... Mivé lettél, fiam?

Apja szürke bőrére, a bolt foglyaira, a kiárult lelkekre gondolt, s ahogy moccant kezében az új báránka, s nagy, kéklő szemeiben ott látta tükröződni a ködlő hajnalokba, évszakokba hajló mindenséget, csendesen felelt.

- Emberré, apám. Igazi, eleven, emberré...
2005. július 19.